

Master jaar 1 2018-2019

Examinator: Evelien Tonkens

Werkboek Humanisering van de publieke sector (M1-ORG1)

Auteur(s): Evelien Tonkens

1ste druk, maart 2019

Titel Humanisering van de publieke sector
Auteur(s) Evelien Tonkens
Vormgeving -
Druk 1e druk, maart 2019
Uitgave Universiteit voor Humanistiek
Kromme Nieuwegracht 29
3512 HD UTRECHT
Reeks werkboeken Master Humanistiek 2018/2019
Code 18/Ma/M1-ORG1/wb

© UvH 2019

Inhoudsopgave

VOORWOORD	4
ALGEMENE BESCHRIJVING MASTER HUMANISTIEK	5
1 CURSUSGEGEVENS	6
1.1 Algemene gegevens	6
1.2 Plagiaatcontrole met Ephorus, fraude en richtlijn werkstukken	6
1.3 Beoogd leerresultaat: leerdoelen en bijdrage aan eindtermen	7
1.5 Feedback.....	9
1.6 Afronding.....	9
1.7 Beoordeling	11
1.8 Literatuur	11
1.9 Leeswijzer.....	18
1.10 Onderwijskwaliteitszorg	18
1.11 Opnames van onderwijsactiviteiten	18
1.12 Intellectueel eigendom onderwijsmaterialen.....	19
1.13 Studentenraadsman.....	19
2.1 Cursusrooster.....	20
2.2 Beschrijving van colleges en werkgroepen	22
3. BIJLAGEN.....	38
3.1 Bijlage 1: beoordelingscriteria opinieartikel en beleidsanalyse	38
Beoordelingsformulier BELEIDSANALYSE M1-ORG1.....	40
3.2 Bijlage 2 Eindtermen Master Humanistiek -:.....	43

VOORWOORD

In deze module leren studenten wat de belangrijkste recente ontwikkelingen zijn in de publieke sector, met bijzondere aandacht voor het 'sociaal domein', zorg, justitie en defensie. Hoe heeft de publieke sector zich de afgelopen decennia ontwikkeld? Hoe kunnen we deze ontwikkelingen begrijpen? Tot welke kansen, problemen en spanningen leiden ze? En wat kan humanisering van de publieke sector betekenen? Aan de orde komen bijvoorbeeld de volgende vragen: waardoor is marktwerking opgekomen en wat betekent marktwerking voor de interacties tussen managers, professionals en cliënten? Hoe kan het dat iedereen vindt dat er minder bureaucratie moet komen maar dat toch niet lijkt te gebeuren? Hoe kunnen we de populariteit van burgerinitiatieven en 'living labs' begrijpen? Waardoor is zelfredzaamheid een dominant maatschappelijk- en beleidsideaal en wat brengt dit ideaal zoal teweeg? Waardoor en waartoe is maatschappelijke dienstplicht in het huidige regeerakkoord terecht gekomen? Hoe reageren publieke organisaties op toenemende diversiteit in de samenleving? Studenten leren om huidige beleidsontwikkelingen te begrijpen en kritisch te analyseren en erover in verschillende stijlen en voor verschillende publieken te schrijven en adviseren.

ALGEMENE BESCHRIJVING MASTER HUMANISTIEK

De driejarige, ongedeelde master humanistiek kent een stevig programma gericht op het levensbeschouwelijk ambt van geestelijke begeleiding. Daarbij verstaan wij geestelijke begeleiding in brede zin: naast levensbeschouwelijke competenties, zijn hiervoor ook educatieve competenties en kennis van organisatie- en beleidsvraagstukken nodig. Geestelijk verzorgers werken immers in organisaties (zorgsector, defensie, justitie) waar zij ook educatieve taken verrichten (bijvoorbeeld op het terrein van ethiek). Bovendien is een eigentijdse invulling van het levensbeschouwelijk beroep of ambt nodig. Geestelijke verzorging ontwikkelt zich tot een professie die ook buiten de traditionele institutionele kaders haar werkterrein vindt. De UvH leidt haar studenten op tot professionals gespecialiseerd in de omgang met existentiële en ethische vragen in verschillende maatschappelijke contexten, inclusief wetenschappelijk onderzoek.

1 CURSUSGEGEVENS

1.1 Algemene gegevens

Cursustitel:	Humanisering van de publieke sector
Cursuscode:	M1-ORG1
Ephorus inlevercode ¹ :	M1-ORG1
Studiejaar:	2018-2019
Periode:	IV
Omvang:	7,5 EC
Aantal SBU:	210
Onderdeel van:	Master Humanistiek
Doelgroep:	masterstudenten
Verplicht voor:	masterstudenten Humanistiek
Voorkennis:	bachelor of premaster humanistiek

NB Afronding van dit studieonderdeel is voorwaarde voor het volgen van de volgende onderwijs onderwisonderdelen *

Examinator:	Prof. dr. Evelien Tonkens
Kamer:	2.15
Tel./ e-mail:	e.tonkens@uvh.nl
Spreekuur:	op afspraak

Docent(e):	Jante Schmidt
Kamer:	0.16
Tel./ e-mail:	j.schmidt@uvh.nl
Spreekuur:	op afspraak

Docent(e):	Simon van der Weele
Kamer:	0.16
Tel./ e-mail:	s.vanderweele@uvh.nl
Spreekuur:	op afspraak

1.2 Plagiaatcontrole met Ephorus, fraude en richtlijn werkstukken

De UvH heeft een actief beleid voor het controleren op plagiaat. Elk afrondend schriftelijk werkstuk levert de student in via mijnuvh.nl met een specifieke Ephorus

¹ **Ephorus: beveiliging, privacy en auteursrechten:** Hoe gaat Ephorus om met jouw bestanden en persoonlijke informatie, kijk dan op <https://www.ephorus.com/nl/faq/>

inlevercode (zie 1.1 Algemene gegevens). Het werkstuk wordt dan automatisch gecontroleerd en komt in een persoonlijke map van de examinator terecht.

Het gebruik van uitspraken, teksten, illustraties en meningen van een ander zonder vermelding van de bron, waarbij de schrijver de indruk wekt alsof deze van hem of haar zelf zijn, wordt beschouwd als *plagiat*. Bij schriftelijke werkstukken en tentamens wordt dit gezien als een ernstige inbreuk op academische normen omdat een juiste beoordeling van de kennis en vaardigheden van de student dan niet goed mogelijk is, en omdat het oneerlijk is tegenover medestudenten. Op tentamenfraude kunnen zware sancties volgen, tot aan het uitsluiten van de studie toe. Zie voor meer informatie: <http://mijn.uvh.nl/onderwijs/examencommissie/tentamenfraude-en-plagiat>. Voor meer informatie over het schrijven van een goed werkstuk zie: <http://mijn.uvh.nl/onderwijs/master>

1.3 Beoogd leerresultaat: leerdoelen en bijdrage aan eindtermen

Leerdoelen:

Na deelname aan dit onderdeel volgens de eisen kun je:

1. De belangrijkste ontwikkelingen in de publieke sector van na de Tweede Wereldoorlog reproduceren. (t.b.v. eindterm 9, zie onder)
2. Sociaal-constructivisme begrijpen en toepassen: d.w.z. analyseren hoe sommige kwesties wel en andere niet tot 'sociale problemen' gemaakt worden, waar de publieke sector een antwoord op (wordt geacht te) bieden. (t.b.v. eindterm 1)
3. Theoretische perspectieven begrijpen en toepassen op ontwikkelingen in de samenleving die weerslag hebben op (de)humanisering van de publieke sector (t.b.v. eindtermen 1 en 3).
4. Beleid in de publieke sector analyseren op constructief-kritische wijze (t.b.v. eindtermen 3 en 7).
5. Perspectieven van diverse actoren van organisaties in de publieke sector (zoals diverse groepen cliënten, professionals, bestuurders) innemen en vergelijken ten aanzien van dilemma's in de publieke sector (t.b.v. eindtermen 3, 4 en 7 en 11).
6. Oplossingen formuleren ten behoeve van humanisering die recht doen aan de diversiteit van perspectieven en de complexiteit van de behandelde dilemma's (t.b.v. eindterm 3, 4 en 7 en 11)

7. Over dit alles helder, begrijpelijk en boeiend schrijven voor een breed publiek.
(t.b.v. eindterm 7)

Deze leerdoelen dragen bij aan de volgende **eindtermen** van de Master Humanistiek:

1. Grondbegrippen van de humanistiek
3. Normatieve professionalisering
4. Diversiteit, multiculturaliteit en mondialisering
7. Algemene academische vaardigheden en houding
8. Kernactiviteiten en vaardigheden op het gebied van de beroepsuitoefening
9. Kennis van het werkteerrein/de beroepspraktijk
10. Vaardigheden ten aanzien van de context van de beroepsuitoefening
11. Vaardigheden en attitude als normatief professional

1.4 Werkvorm en studiebelastingen

Werkvormen:

Hoorcolleges / werkcolleges

Doel en samenhang van de werkvormen in deze cursus:

De interactieve hoorcolleges beogen overdracht en verdieping van kennis en inzicht. De werkcolleges en practica zijn bedoeld voor verdere verwerking en praktische toepassing van de stof.

Voor de voorbereiding en deelname aan de colleges en practica wordt van studenten een grote mate van zelfwerkzaamheid gevraagd. Tegelijkertijd reiken de hoor- en werkcolleges de studenten ook middelen aan tot het ontwikkelen van een meer autonome, zelfsturende studie- (en beroeps)houding.

Samenstelling studiebelastingen (SBU):

Activiteit:	Aantal uren:
Contacturen (uren)	52 uur (incl. 30% omliggende)
Zelfstudie colleges	97 uur (bestudering verplichte literatuur en zelfgekozen literatuur t.b.v. opdrachten)
Opinie-artikel en beleidsanalyse schrijven en herschrijven	36 uur
Tussentijdse opdrachten t.b.v. college/werkgroep/ papers	15 uur
Overleg en regulatieve leeractiviteiten	10 uur
Totaal SBU:	210 uur

1.5 Feedback

Bij feedback wordt een onderscheid gemaakt tussen formatieve en summatieve feedback. Formatieve feedback wordt gegeven tijdens het onderwijs zelf en is bedoeld om je inzicht te geven over je leerproces. Wat weet en kun je al wel en wat niet? In dit studieonderdeel vindt formatieve feedback plaats tijdens hoorcolleges/ en werkcolleges in de vorm van onderwijsleergesprekken waarin getoetst wordt of behandelde begrippen duidelijk zijn, feedback op opzet van beide schriftelijke werkstukken (opinieartikel en beleidsanalyse), en feedback op overige tussentijdse opdrachten.

Summatieve feedback vindt vaak plaats op het einde van een studieonderdeel. Het laat zien wat je op het einde van het studieonderdeel weet of kunt. Vaak zijn aan deze feedback consequenties verbonden, meestal in de vorm van een cijfer. In dit studieonderdeel vindt summatieve feedback plaats in de vorm van beoordeling van de beide schriftelijke werkstukken (opinieartikel en beleidsanalyse). Zie voor meer informatie over de summatieve feedback ook het volgende onderdeel 'Afronding'.

1.6 Afronding

Voorwaarden

Voorwaarde voor deelname aan beide onderdelen van afronding: zich hebben ingeschreven als deelnemer aan de cursus.

Voorwaarde voor herkansing: een *serieuze* poging hebben gedaan voor een eerste kans: daadwerkelijk bij de eerste kans een tekst hebben geschreven en deze tijdig hebben ingeleverd. In deze tekst moet al een poging tot een betoog zijn gedaan, inclusief een literatuurlijst zodat ook duidelijk is op basis van welke literatuur deze poging is gedaan.

Voorwaarde voor mondelinge toelichting op de beoordelingen van paper en tentamen: actieve deelname aan de colleges en werkgroepen. Zonder deze aanwezigheid en actieve deelname kun je juridisch gezien wel deelnemen aan de afronding, maar je hebt dan geen recht op herhaling van hetgeen reeds in college en werkgroepen is behandeld, uitgelegd en geoefend. Overigens is de kans op slagen zonder actieve deelname aan colleges en werkgroepen klein. Het is kortom bijzonder belangrijk dat je alle colleges en werkgroepen aanwezig bent omdat daarin wordt behandeld, uitgelegd en geoefend wat je moet kunnen en weten om dit vak goed af te ronden.

NB: alle opdrachten moeten voor de deadline op drie manieren worden ingeleverd:

-via mijnuvh.nl.

-via email naar alle betrokken docenten

-via postvakje van de examinator

Afronding 1:

Soort afronding:

Schriftelijk werkstuk 1 (opinieartikel)- 50% van
eindcijfer

Schriftelijk werkstuk 2 (beleidsanalyse)- 50% van
eind- cijfer

Inhoud afronding:

Schriftelijk werkstuk 1:

Beleidsanalyse: je maakt een beleidsanalyse aan de hand van de zes vragen van Bacchi (die we in het college herhaaldelijk behandelen) van (minimaal 1900 en) maximaal **2000** woorden van een zelfgekozen beleidsnota op basis van de verplichte literatuur en eigen selectie van minimaal **70 pagina's zelfgekozen aanvullende literatuur**. Deze aanvullende literatuur bestaat uit wetenschappelijke literatuur en/of overige beleidsstukken. Bedenk dat 2000 woorden het *uiteindelijke* maximum is (exclusief literatuurlijst). *NB: Je kunt deze opdracht alleen goed doen wanneer je eerst een veel langere tekst (van circa 3000 woorden) schrijft en deze vervolgens inkort tot maximaal 2000 woorden*

Schriftelijk werkstuk 2:

Opinieartikel: je schrijft een opiniërend artikel over een al dan niet erkend sociaal probleem voor een dagblad of opiniërende website (bijvoorbeeld tsv.nl) dat aansluit op de actualiteit van (minimaal 550 en) maximaal **600** woorden exclusief literatuur. Je leest hiervoor minimaal **70 pagina's zelfgekozen aanvullende literatuur**. Deze aanvullende literatuur bestaat uit wetenschappelijke literatuur en eventueel overige relevante literatuur. Deze kan niet letterlijk in het artikel verwerkt; je **stuurt daarom een afzonderlijke lijst mee met verwerkte literatuur.**) *NB. Je kunt deze opdracht alleen goed doen wanneer je eerst een veel langere tekst schrijft (van circa 100 woorden) en deze vervolgens inkort, en nogmaals herhaaldelijk herschrijft en inkort.* Bedenk dat goed schrijven betekent: veel schrappen.

ZIE ACHTERAAN DIT WERKBOEK een nog iets uitgebreider omschrijving van deze opdrachten

Afronding 1: **Opinieartikel**
Uitvoeringsdatum: **deadline: donderdag 6 juni voor 9 uur 's ochtends**
Cijferbepaling: cijfer op de schaal van 1 tot 10; telt mee voor de helft van het eindcijfer
Datum uitslag: donderdag 13 juni tijdens college
Datum inzage en nabespreking: **donderdag 13 juni tijdens college**
(inzage mogelijk voor alle studenten, mondelinge nadere toelichting alleen mogelijk voor studenten die actief deelnamen aan werkgroepen en colleges)

Herkansingsdatum: donderdag 22 augustus voor 9 uur 's ochtends

Afronding 2: **Beleidsanalyse** (via zes vragen van Bacchi)
Uitvoeringsdatum: **deadline: donderdag 27 juni voor 9 uur 's ochtends**
Cijferbepaling: cijfer op de schaal van 1 tot 10; telt mee voor de helft van het eindcijfer

Datum uitslag: **donderdag 4 juli voor 9 's ochtends**

Datum inzage en nabespreking: **donderdag 4 juli 13.30- 15 uur**
inzage mogelijk voor alle studenten, (mondelinge nadere toelichting alleen mogelijk voor studenten die actief deelnamen aan werkgroepen en colleges)

Herkansingsdatum: donderdag 22 augustus voor 9 uur 's ochtends.

1.7 Beoordeling

*Beoordeling in relatie tot de **leerdoelen** van dit blok*

De afronding van de module is opgesplitst in twee onderdelen.

1. Een beoordeling van een opinieartikel (leerdoelen 1, 4, 6,7).
2. Een beoordeling van een beleidsanalyse (leerdoelen 1, 2, 3, 4, 5)

Zie bijlage 1 voor de beoordelingsformulieren.

1.8 Literatuur

totale literatuurlijst org 1:

Verplichte literatuur:

Kam, F. de (2015) Een steenrijk en verdeeld land. In: *Het land van beloften: opbouw, crisis en toekomst van de verzorgingsstaat*. Amsterdam: Atlas Contact hoofdstuk 1, pp. 13-59 (46 pagina's)

Te vinden op: Elo

Bacchi, C. (2009) Introduction en Chapter 1: Introducing a *What's the problem respresented to be-* approach to policy analysis. Uit: *Analysing policy. What's the problem respresented to be?* Frenchs Forest: Pearson Australia; pp. viii-xxii en 1-21 (35 pagina's)

Te vinden op: Elo

Clarke, J. & Newman, J. (1997) 'From cradle to grave: the crises of the post-war settlement.' In: *The Managerial State. Power, Politics and Ideology in the Remaking of Social Welfare*. London: Sage, pp. 1-17 (17 pagina's)

Te vinden op: Elo

Rose, N. (1996). The death of the social? Re-figuring the territory of government. *International Journal of Human Resource Management*, 25(3), 327-356.

Te vinden op: Elo

Coolen, J. (2016). Hervorming van langdurige zorg in Nederland: een tussenstand. *Geron*, 18(4), 6-11. (5 pagina's)

Te vinden op: Elo

Goffman, E. (1961) *Asylums*, introduction and Inmate life, p.12- 72 (60 pagina's)

Foucault, M. (1979) Complete and austere institutions. From: *Discipline and punish*, New York: Vintage books, pp. 231- 256 (25 pagina's)

Te vinden op: Elo

Bjerke, T., & Ronnes, N. (2017). The Fine Line between Funny and Offensive Humour in a Total Institution: An Ethnographic Study of Joking Relationships among Army Soldiers. *Res militares* (7) 2; (21 pagina's)

Te vinden op: Elo

McMullan, T. (2015) What does the panopticon mean in the age of digital surveillance? <https://www.theguardian.com/technology/2015/jul/23/panopticon-digital-surveillance-jeremy-bentham> The Guardian 23 juli 2015 (1 pagina)

Te vinden via bovenstaande link: zelf downloaden

Schmidt, J., C. Leget, A. Niemeijer, E. Tonkens, M. Trappenburg (2019) *De waardigheidskring*. Utrecht: UvH/ Gemeente Utrecht. downloaden via www.uvh.nl
Hieruit lezen we allemaal de inleiding en conclusies en hoofdstuk 1 (totaal 23 pagina's); de empirische hoofdstukken worden binnen de werkgroep onder de studenten verdeeld (totaal circa 20 pagina's)

Te vinden op website UvH

Dahl, H.M.(2017) Silences that matter. In: *Struggles In (Elderly) Care: A Feminist View*. London: Palgrave Mac Millan, chapter 4, pp. 89- 108 (19 pagina's)

Te vinden op: elo

Rodriquez, J. (2014) Making sense of death and abuse at work, *Labors of love: nursing homes and the structures of care work*. NYU Press. Chapter 7, pp. 139-153 (14 pagina's)

Te vinden op: elo

Bacchi, C. (2009) Crime and justice. In: Bacchi, C. (2009) *Analysing policy. What's the problem represented to be?* Frenchs Forest: Pearson Australia; chapter 5, pp. 100- 121 (21 pagina's)

Te vinden op: collegeplank

Schmidt, J. en E. Tonkens (2019) Wijkteams voorkomen dat mensen zich een monster voelen. NRC 2 februari 2019.

<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/02/01/wijkteams-voorkomen-dat-mensen-zich-een-monster-voelen-a3652642>

Te vinden via bovenstaande link

Ministerie van VWS (2015) Waardigheid en trots. Liefdevolle zorg voor onze ouderen

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/02/10/waardigheid-en-trots-liefdevolle-zorg-voor-onze-ouderen>

Te vinden via bovenstaande link

Goffman, E. (1990) [1963] Stigma and social identity. In: *Stigma. Notes on the management of spoiled identity*. New Jersey: Prentice –Hall, chapter 1, pp. 11- 56

Te vinden op: Elo

Simplican, S., & Leader, G. (2015). Counting inclusion with Chantal Mouffe: a radical democratic approach to intellectual disability research. *Disability & Society*, 30(5), 717-730.

Te vinden op: Elo

Simplican, S. (2018). Theorising community participation: successful concept or empty buzzword?. *Research and Practice in Intellectual and Developmental Disabilities*, 1-9.

Te vinden op: Elo

Bacchi, C. (2009) Health, wellbeing and social determinants of health. In: Bacchi, C. (2009) *Analysing policy. What's the problem represented to be?* Frenchs Forest: Pearson Australia; chapter 6, pp. 127- 158 (31 pagina's)

Te vinden op: collegeplank

Kam, F. de (2015). De lengte of de breedte. In: *Het land van beloften: opbouw, crisis en toekomst van de verzorgingsstaat*. Amsterdam: Atlas Contact hoofdstuk 16, pp.318- 331 (13 pagina's)

Te vinden op: collegeplank

Rodriquez, J. (2014) Documenting conflict, *Labors of love: nursing homes and the structures of care work*. NYU Press. Chapter 3, pp. 57- 76 (21 pagina's)

Te vinden op: Elo

Rodriquez, J. (2014). The cost of doing business, *Labors of love: nursing homes and the structures of care work*. NYU Press. Chapter 4, pp. 77-101 (34 pagina's)

Te vinden op: Elo

Garrett, P. M. (2016) Confronting neoliberal penalty: Placing prison reform and critical criminology at the core of social work's social justice agenda. *Journal of Social Work*, 16(1), 83-103. (30 pagina's)

Te vinden op: Elo

Fraser N and Gordon L (1994) A genealogy of dependency: Tracing a keyword of the U.S. welfare state. *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 19(2): 309-36. (25 pagina's)

Te vinden op: Elo

Weele, S. Van der, F. Bredewold, E. Grootegoed, M. Trappenburg en E. Tonkens (2019) *Zorgen als ambacht. Afstemmen op afhankelijkheid van mensen met een beperking* Utrecht: de Graaff, hieruit: inleiding en conclusies (15 pagina's)

Te vinden op: Elo

Bacchi, C. (2009) Welfare, youth and unemployment, Uit: *Analysing policy. What's the problem represented to be?* Frenchs Forest: Pearson Australia; chapter 3, pp.54-74 (20 pagina's)

Te vinden op: collegeplank

Weele, S. van der en E. Tonkens (2019) Niet onafhankelijkheid maar onmacht is het probleem in de zorg. En er is iets aan te doen. Trouw, 22 januari 2019:
<https://www.trouw.nl/opinie/niet-afhankelijkheid-maar-onmacht-is-het-probleem-in-de-zorg-en-er-is-iets-aan-te-doen~a6487471/>

Te vinden via bovenstaande link

Ministerie van VWS (2016) Kwaliteitsagenda gehandicaptenzorg, te downloaden via
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-24170-174.html>

Te vinden via bovenstaande link

Kam, F. de (2015) Een koekoeksjong in het begrotingsnest. Uit: de Kam, F. (2015). *Het land van beloften: opbouw, crisis en toekomst van de verzorgingsstaat*. Amsterdam: Atlas Contact, hoofdstuk 11, pp. 223-244 (21 pagina's)

Te vinden op: collegeplank

Muehlebach, A. (2012). The production of compassion. In: *The moral neoliberal: Welfare and citizenship in Italy*. Chicago: University of Chicago Press, Chapter 4, pp.103- 135 (32 pagina's)

Te vinden op: Elo

Eliasoph, N. (2011). Harmless and destructive plug-in volunteers. In: *Making volunteers: civic life after welfare's end* Princeton: Princeton University Press. pp. 117- 145 (28 pagina's)

Te vinden op: Elo

Van Bochove, M., Tonkens, E., Verplanke, L., & Roggeveen, S. (2016). Reconstructing the professional domain: Boundary work of professionals and volunteers in the context of social service reform. *Current Sociology*, DOI 0011392116677300 (16 pagina's)

Te vinden op: Elo

Aanbevolen literatuur:

Bacchi, C. (2012). Why study problematizations? Making politics visible. *Open Journal of Political Science*, 2(01), pp.1-7

Te vinden op: Elo

Delsen, L. W. M. (2016). Realisatie van de participatiesamenleving. Hervorming van de verzorgingsstaat in Nederland: 2010-2015.

Te vinden op: Elo

Soss, J., Fording, R., & Schram, S. F. (2011). The organization of discipline: From performance management to perversity and punishment. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 21(suppl_2), i203-i232.

Lemke, T. (2002). Foucault, governmentality, and critique. *Rethinking marxism*, 14(3), 49-64.

Te vinden op: Elo

Rose, N., & Miller, P. (1992). Political power beyond the state: Problematics of government. *British journal of sociology*, 173-205.

Te vinden op: Elo

Jacobson, N. (2009). Dignity violation in health care. *Qualitative health research*, 19(11), 1536-1547.

Te vinden op: Elo

Lawther, C. (2017). The truth about loyalty: emotions, ex-combatants and transitioning from the past. *International Journal of Transitional Justice*, 11(3), 484-504.

Te vinden op: Elo

Darab, S., & Hartman, Y. (2011). Psychic wounds and the social structure: An empirical investigation. *Current Sociology*, 59(6), 787-804.

Te vinden op: Elo

Thuis in het verpleehuis. Waardigheid en trots op elke locatie.

<https://www.waardigheidentrots.nl/wp-content/uploads/2018/04/Programma-Thuis-in-het-Verpleeghuis.pdf>

Te vinden via bovenstaande link

Hall, E. (2010). Spaces of social inclusion and belonging for people with intellectual disabilities. *Journal of Intellectual Disability Research*, 54, 48-57.

Te vinden op: Elo

Fillary, R., & Pernice, R. (2006). Social inclusion in workplaces where people with intellectual disabilities are employed: implications for supported employment professionals. *International Journal of Rehabilitation Research*, 29(1), 31-36.

Te vinden op: Elo

Tonkens, E. (2008) 'Marktwerking in de publieke sector: duur, bureaucratisch en demotiverend.' in: *Mondige burgers, getemde professionals, hoofdstuk 4, 53-76 (23 pagina's)*

Te vinden op: Elo

Tonkens, E. (2008). Herwaardering voor professionals, maar hoe. *Zesde Rob-Lezing. Den Haag: Raad voor het openbaar bestuur.*

Te vinden op: Elo

Pavolini, E. (2015). Marketization and managerialization of health care policies in Europe in a comparative perspective. *Restructuring Welfare Governance: Marketization Managerialism and Welfare State Professionalism. Cheltenham: Edward Elgar Publishing*, 9-26.

Te vinden op: Elo

Grootegoed, E. M. (2013). *Dignity of dependence: welfare state reform and the struggle for respect* (Doctoral dissertation, Universiteit van Amsterdam [Host]).

Te vinden via website Uva

Gibert, S. H., DeGrazia, D., & Danis, M. (2017). Ethics of patient activation: exploring its relation to personal responsibility, autonomy and health disparities. *Journal of medical ethics*, 43(10), 670-675.

Te vinden op: Elo

Hoijtink, M., Tonkens, E., & Duyvendak, J. W. (2018). Zelfredzaamheid en stil verzet van sociaal werkers. *Vakblad Sociaal Werk*, 19(4), 8-11.

Te vinden op: Elo

Kampen, T., Elshout, J., & Tonkens, E. (2013). The fragility of self-respect: Emotional labour of workfare volunteering. *Social Policy and Society*, 12(3), 427-438.

Te vinden op: Elo

Eleveld, A. (2014). The duty to work without a wage: A legal comparison between social assistance legislation in Germany, The Netherlands and the United Kingdom. *European Journal of Social Security*, 16(3), 204-224.

Te vinden op: Elo

Turgeon, B. (2018). A critical discourse analysis of welfare-to-work program managers' expectations and evaluations of their clients' mothering. *Critical Sociology*, 44(1), 127-140.

Te vinden op: Elo

Grootegoed, E., & Tonkens, E. (2017). Disabled and elderly citizens' perceptions and experiences of voluntarism as an alternative to publically financed care in the Netherlands. *Health & social care in the community*, 25(1), 234-242.

Te vinden op: Elo

1.9 Leeswijzer

In de omschrijving van de colleges staat tevens een leeswijzer

1.10 Onderwijskwaliteitszorg

De UvH vindt het belangrijk om te leren van de ervaringen van studenten met het onderwijs (met de cursussen en ook het programma als geheel). De cursussen worden op verschillende manieren geëvalueerd en deze evaluaties worden telkens met elkaar in verband gebracht:

- Mondelinge evaluatie halverwege; tussen studenten en de docent(en) (zie rooster)
- Schriftelijke evaluatie aan het eind; tijdens de laatste bijeenkomst of na het tentamen
- Slotevaluatie van de hele periode; gesprek van de jaarvertegenwoordigers (StuF) met opleidingsdirecteur Anja Machielse.

Het rapport van de schriftelijke evaluatie komt na vier weken binnen bij OSZ. Voor studenten wordt per cursus een samenvatting met de kwantitatieve gegevens op intranet gepubliceerd. Het rapport per cursus, met daarin ook de antwoorden op de open vragen, gaat verder naar de betrokken docenten, de opleidingsdirecteur, de opleidingscommissie en de leidinggevendenden van de docenten. Met deze en andere feedback wordt de cursus waar nodig voor het jaar daarop verbeterd. De feedback van studenten wordt ook meegenomen tijdens de functioneringsgesprekken en de beoordeling van docenten.

Kwaliteitszorg behelst veel meer, waaronder de alumnionderzoeken, de slotevaluaties per opleiding/jaar en de Nationale Studenten Enquête. Kijk voor meer informatie op intranet, of neem contact op met beleidsmedewerker Rune Meerman (kamer 1.11, r.meerman@uvh.nl).

1.11 Opnames van onderwijsactiviteiten

Opnames (audio en/of visueel) van colleges of andere onderwijsactiviteiten mogen alleen worden gemaakt na uitdrukkelijke toestemming van de docent of de opleidingsdirecteur. De docent/opleidingsdirecteur kan zijn/haar toestemming onthouden of beperkingen stellen aan het gebruik van de opnames. Het delen van opnames met

anderen is niet toegestaan, tenzij de betreffende docent en/of de opleidingsdirecteur daar toestemming voor heeft gegeven.

1.12 Intellectueel eigendom onderwijsmaterialen

Het intellectueel eigendom van al het materiaal dat tijdens colleges, werkgroepen en andere onderwijsactiviteiten via de beamer of de ELO wordt getoond, berust bij de Universiteit.

1.13 Studentenraadsman

Studenten die vanwege persoonlijke problemen of studieproblemen behoefte hebben aan een vertrouwelijk gesprek kunnen een afspraak maken met de studentenraadsman Hielke Bosma. Hielke is aanwezig op maandag en donderdag van 9:00 tot 17:00 uur. Op beide dagen is er een inloopspreekuur tussen 12:00 en 14:00 uur, op kamer 0.09. Een afspraak maken kan per mail: h.bosma@uvh.nl, of telefonisch 030-2390161.

2 CURSUSPROGRAMMA

2.1 Cursusrooster

N.B. de reeks begint vanwege Hemelvaart op een donderdag; de werkgroep behorende bij die week vindt plaats de maandag daarop. Ook de overige weken beginnen dus steeds op donderdag en eindigen de donderdag er op.

week nr.	Datum	tijd	Onderwerp	docent
1	Do 25-04-2019 Ma 29-04-2019	12.30-15:15	inleiding: publieke organisaties en de constructie van sociale problemen werkgroep	ET JS, SW
2	Do 02-05-2019 Ma 06-05-2019	12.30-15:15	Disciplineren en bevoegding als sociale problemen: vrijheid als oplossing werkgroep	ET JS, SW
3	Do 09-05-2019 Ma 13-05-2019	12.30-15:15	Stigmatisering en uitsluiting als sociale problemen: waardigheid en emotiemanagement als oplossingen werkgroep	ET JS, SW
4	Do 16-05-2019 Ma 20-05-2019	18:30-21.00	Stigmatisering en uitsluiting als sociaal probleem: sociale inclusie als oplossing Donderdag 16 AANGEPASTE TIJD VANWEGE GASTLEZING STACEY CLIFFORD SIMPLICAN (VS) werkgroep	ET JS, SW
5	23-05-2019	12.30-15:15	Kostenstijging als probleem: verantwoording, efficiëntie en marktwerking als oplossingen GASTLEZING JASON	ET JS, SW

	27-05-2019		RODRIQUEZ (VS) werkgroep	
6	MAAND AG 3 juni College dus geenwerk werk- werk- groepen (30 mei geen college vanwege Hemel- vaart)	12.30- 15:15	RESPONSIECOLLEGE Stuur je vragen voor woensdag 29 mei naar alle drie docenten per mail	ET JS, SW
7	06-06- 2019 (maandag 10 juni geen werk- groep Pinkste- ren)		Afhankelijkheid als sociaal probleem: zelfredzaamheid en autonomie als oplossingen (geen werkgroep!)	ET, JS, SW
8	13-06- 2019	12.30- 15.15	Kostenstijging als sociaal pro- bleem: onbetaald werk als oplossing	ET JS, SW
9	20-06- 2019		Zelfstudieweek	
10	27-06- 2019	Voor 9 uur	Afronding: inleveren beleidsanaly- se, deadline 9 uur	ET JS, SW
	22-08- 2019	Voor 9 uur	Herkansing opinieartikel en beleidsanalyse	ET JS, SW

2.2 Beschrijving van colleges en werkgroepen

WEEK 1

College 1 donderdag 25 april
12:30 tot 15:15 uur
Docent: Evelien Tonkens

Thema: **Inleiding: publieke organisaties en de
constructie van sociale problemen**

Toelichting:

In dit college introduceren we de twee centrale thema's van deze collegereeks: 1) sociale problemen en 2) de ontwikkeling van de verzorgingsstaat als de centrale (de)humaniserende institutionele omgeving van publieke organisaties. Wat zijn sociale problemen en hoe komen ze tot stand? In dit college gebruiken we de poststructuralistische benadering van sociale problemen die is gebaseerd op het werk van onder meer Michel Foucault, Mitchell Dean en Nicolas Rose. Carol Bacchi heeft deze benadering voorzien van een systematische methode die bestaat uit zes stappen, aan de hand van zes vragen:

1. Wat is het probleem? Wat wordt geproblematiseerd, en hoe?
2. Welke vooronderstellingen liggen aan die problematisering ten grondslag
3. Hoe is deze problematisering tot stand gekomen?
4. Wat blijft ongeproblematiseerd in deze problematisering? Waar zijn stiltes? Kun je het probleem ook anders stellen?
5. Wat zijn de effecten van de hier voorgestelde problematisering?
6. Hoe wordt deze problematisering geproduceerd, verspreid, en verdedigd? En hoe kan deze worden bevraagd, verstoord en vervangen?

We lezen voor dit eerste college twee hoofdstukken uit haar boek waarin zij haar methode uitlegt en toepast.

De teksten van Clarke en Newman en die van Nicolas Rose geven een analyse van maatschappelijke veranderingen van de voorgaande decennia die waarop herziening van de verzorgingsstaat in de jaren tachtig en negentig een antwoord was. Het zijn allebei klassieke en veelgebruikte teksten om deze veranderingen te duiden.

Flip de Kam biedt een introductie in de geschiedenis van de verzorgingsstaat vanuit economisch oogpunt. Jan Coolen biedt een korte analyse van recente hervormingen in de zorg. De zes vragen van Bacchi kunnen we ook op deze teksten toepassen.

Verplichte literatuur:

Kam, F. de (2015) Een steenrijk en verdeeld land. In: *Het land van beloften: opbouw, crisis en toekomst van de verzorgingsstaat*. Amsterdam: Atlas Contact hoofdstuk 1, pp. 13-59 (46 pagina's)
Te vinden op: Elo

Bacchi, C. (2009)) Introduction en Chapter 1: Introducing a *What's the problem respresented to be-* approach to policy analysis. Uit: *Analysing policy. What's the problem respresented to be?* Frenchs Forest: Pearson Australia; pp. viii-xxii en 1-21 (35 pagina's)
Te vinden op: Elo

Clarke, J. & Newman, J. (1997) 'From cradle to grave: the crises of the post-war settlement.' In: *The Managerial State. Power, Politics and Ideology in the Remaking of Social Welfare*. London: Sage, pp. 1-17 (17 pagina's)
Te vinden op: Elo

Rose, N. (1996). The death of the social? Re-figuring the territory of government. *International Journal of Human Resource Management*, 25(3), 327-356.
Te vinden op: Elo

Coolen, J. (2016). Hervorming van langdurige zorg in Nederland: een tussenstand. *Geron*, 18(4), 6-11. (5 pagina's)
Te vinden op: Elo

Aanbevolen literatuur:

Bacchi, C. (2012). Why study problematizations? Making politics visible. *Open Journal of Political Science*, 2(01), pp.1-7
Te vinden op: Elo

Delsen, L. W. M. (2016). Realisatie van de participatiesamenleving. Hervorming van de verzorgingsstaat in Nederland: 2010-2015.
Te vinden op: Elo

Werkgroep maandag 29 april
 12.30- 15.15 uur
 Docenten: Jante Schmidt en Simon van der Weele

Thema: bespreking literatuur van deze week en oefeningen tbv.
 beleidsanalyse en opinieartikel

WEEK 2

College 2

donderdag 2 mei
12:30 tot 15:15 uur
Docent: Evelien Tonkens

Thema:

Disciplineren en bevoogding als sociale problemen: vrijheid als oplossing

Toelichting

In dit college behandelen we één van de centrale ‘sociale problemen’ in de recente geschiedenis van de verzorgingsstaat: de ‘totale institutie’, een term die uiteenlopende instellingen als ziekenhuizen, psychiatrische inrichtingen, gevangenissen, kazernes, kostscholen en concentratiekampen onder één noemer brengt als fundamenteel dehumaniserend. We lezen een hoofdstuk uit het klassieke boek van de socioloog Ervin Goffman, *Asylums*. Deze tekst is mijlpaal in de geschiedenis van de kritiek op de inrichting die sindsdien richtinggevend is geweest in het denken over de organisatie van verzorgingsstaatvoorzieningen. We lezen daarnaast een hoofdstuk uit de klassieke tekst van Michel Foucault over de gevangenis die een vergelijkbare analyse maakt over de gevangenis.

Het concept totale institutie wordt heden ten dage nog steeds gebruikt, zoals te zien is in de tekst Bjerke en Ronen die een etnografisch onderzoek verrichtten naar de wijze waarop humor wordt gebruikt in hedendaagse gevangenis-
sen.

De korte tekst van McMullan stelt ons de vraag in hoeverre de problemen die Foucault en Goffman in de jaren zestig agendeerden, in ons leven op een nieuwe manier via internet gewoon zijn geworden.

Verplichte literatuur:

Goffman, E. (1961) *Asylums*, introduction and Inmate life, p.12- 72 (60 pagina's)

Foucault, M. (1979) Complete and austere institutions. From: *Discipline and punish*, New York: Vintage books, pp. 231- 256 (25 pagina's)

Te vinden op: Elo

Bjerke, T., & Ronnes, N. (2017). The Fine Line between Funny and Offensive Humour in a Total Institution: An Ethnographic Study of Joking Relationships among Army Soldiers. *Res militares* (7) 2; (21 pagina's)

Te vinden op: Elo

McMullan, T. (2015) What does the panopticon mean in the age of digital surveillance? <https://www.theguardian.com/technology/2015/jul/23/panopticon-digital-surveillance-jeremy-bentham> The Guardian 23 juli 2015 (1 pagina)

Te vinden via bovenstaande link: zelf downloaden

Aanbevolen literatuur:

Soss, J., Fording, R., & Schram, S. F. (2011). The organization of discipline: From performance management to perversity and punishment. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 21(suppl_2), i203-i232.

Lemke, T. (2002). Foucault, governmentality, and critique. *Rethinking marxism*, 14(3), 49-64.

Te vinden op: Elo

Rose, N., & Miller, P. (1992). Political power beyond the state: Problematics of government. *British journal of sociology*, 173-205.

Te vinden op: Elo

WEEK 3:

College 3 donderdag 9 mei
12:30 tot 15:15 uur
Docent: Evelien Tonkens

Thema: **Stigmatisering en uitsluiting als sociale problemen: waardigheid en emotiemanagement als oplossingen**

Toelichting Stigmatisering is een sociaal probleem waarvoor organisaties in de publieke sector oplossingen hebben gezocht en nog zoeken. Tegenover stigmatisering als probleem wordt

vaak ondermeer waardigheid als oplossing neergezet. Daarnaast wordt vaak gesignaleerd dat mensen die met stigma's van zichzelf of anderen worstelen, hun emoties proberen te beïnvloeden. Beide behandelen we in dit college. De tekst van Schmidt et al geeft een analyse van waardigheid in hulp en zorg voor mensen met multiproblematiek in de stad Utrecht.

Het hoofdstuk uit het boek van Rodriguez geeft een indringend beeld van hoe zorgverleners de waardigheid van ouderen in het verpleeghuis proberen te beschermen. Het Hanne Marlene Dahl heeft in haar boek *Struggles in elderly care* het theoretisch kader van Bacchi toegepast op de Deense ouderenzorg. We lezen daaruit het hoofdstuk waarin ze 'silencing' analyseert. Dat is een uitwerking van de vierde van de zes vragen die Bacchi stelt (zie daarvoor onder meer de opdracht over beleidsanalyse verderop).

Het hoofdstuk van Bacchi biedt nogmaals een voorbeeld van haar methode van beleidsanalyse, ditmaal op het terrein van criminaliteit. Het gaat niet expliciet over stigmatisering, waardigheid of emotiemanagement maar we kunnen wel met deze begrippen naar de behandelde teksten kijken.

Het artikel in de NRC is een voorbeeld van een opinieartikel over dit onderwerp, gebaseerd op dit onderzoek. De nota *Waardigheid en trots*, geeft een inkijk in hoe beleid waardigheid inzet en poogt vorm te geven in de ouderenzorg.

Verplichte literatuur:

Schmidt, J., C. Leget, A. Niemeijer, E. Tonkens, M. Trappenburg (2019) *De waardigheidscirkel*. Utrecht: UvH/ Gemeente Utrecht. downloaden via www.uvh.nl
Hieruit lezen we allemaal de inleiding en conclusies en hoofdstuk 1 (totaal 23 pagina's); de empirische hoofdstukken worden binnen de werkgroep onder de studenten verdeeld (totaal circa 20 pagina's)
Te vinden op website UvH

Dahl, H.M.(2017) Silences that matter. In: *Struggles In (Elderly) Care: A Feminist View*. London: Palgrave Mac Millan, chapter 4, pp. 89- 108 (19 pagina's)
Te vinden op: elo

Rodriquez, J. (2014) Making sense of death and abuse at work, *Labors of love: nursing homes and the structures of care work*. NYU Press. Chapter 7, pp. 139-153 (14 pagina's)
Te vinden op: elo

Bacchi, C. (2009) Crime and justice. In: Bacchi, C. (2009) *Analysing policy. What's the problem respresented to be?* Frenchs Forest: Pearson Australia; chapter 5, pp. 100- 121 (21 pagina's)
Te vinden op: collegeplan

Schmidt, J. en E. Tonkens (2019) Wijkteams voorkomen dat mensen zich een monster voelen. NRC 2 februari 2019.
<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/02/01/wijkteams-voorkomen-dat-mensen-zich-een-monster-voelen-a3652642>
Te vinden via bovenstaande link

Ministerie van VWS (2015) Waardigheid en trots. Liefdevolle zorg voor onze ouderen
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/02/10/waardigheid-en-trots-liefdevolle-zorg-voor-onze-ouderen>
Te vinden via bovenstaande link

Aanbevolen literatuur:

Jacobson, N. (2009). Dignity violation in health care. *Qualitative health research*, 19(11), 1536-1547.
Te vinden op: Elo

Lawther, C. (2017). The truth about loyalty: emotions, ex-combatants and transitioning from the past. *International Journal of Transitional Justice*, 11(3), 484-504.
Te vinden op: Elo

Darab, S., & Hartman, Y. (2011). Psychic wounds and the social structure: An empirical investigation. *Current Sociology*, 59(6), 787-804.
Te vinden op: Elo

Thuis in het verpleehuis. Waardigheid en trots op elke locatie.
<https://www.waardigheidentrots.nl/wp-content/uploads/2018/04/Programma-Thuis-in-het-Verpleeghuis.pdf>
Te vinden via bovenstaande link

Werkgroep maandag 13 mei

12.30- 15.15 uur

Docenten: Jante Schmidt en Simon van der Weele

Thema Bespreking literatuur van deze week en oefeningen tbv. beleidsanalyse en opinieartikel

WEEK 4

College 4 donderdag 16 mei
18:30- 21.15 (N.B. afwijkend tijdstip i.v.m. gastdocent!)
Docent: Stacey Clifford Simplican (USA) en Evelien Tonkens

Thema: **Stigmatisering en uitsluiting als sociaal probleem: sociale inclusie als oplossing**

Toelichting Een andere de oplossingen die vaak wordt gepropageerd (en ook aansluit bij de analyse van Goffman over totale instituties) is ‘sociale inclusie’: beleid dat ervoor moet zorgen dat mensen in de samenleving worden opgenomen op voet van gelijkheid. In dit college behandelen we die oplossing en het sociale probleem waarvoor het een oplossing moet bieden. De Amerikaanse onderzoeker Simplican is bij ons te gast; ze geeft een avondlezing, en daarom hebben wij ons tijdstip van college daaraan aangepast. We lezen twee teksten van haar, om te zorgen dat we goed zijn voorbereid. Bedenk dus bij het lezen vragen die je aan haar wilt stellen. We lezen ook een klassieke tekst van Goffman over stigma. En we lezen nog een hoofdstuk van Bacchi om haar methode nog beter in de vingers te krijgen: dit maal gaat het over gezondheid als sociaal probleem. Het gaat niet expliciet over sociale inclusie maar we kunnen wel met dat concept naar de door haar behandelde teksten kijken.

Verplichte literatuur:

Goffman, E. (1990) [1963] Stigma and social identity. In: Stigma. Notes on the management of spoiled identity. New Jersey: Prentice –Hall, chapter 1, pp. 11- 56
Te vinden op: Elo

Simplican, S., & Leader, G. (2015). Counting inclusion with Chantal Mouffe: a radical democratic approach to intellectual disability research. *Disability & Society*, 30(5), 717-730.

Te vinden op: Elo

Simplican, S. (2018). Theorising community participation: successful concept or empty buzzword?. *Research and Practice in Intellectual and Developmental Disabilities*, 1-9.

Te vinden op: Elo

Bacchi, C. (2009) Health, wellbeing and social determinants of health. In: Bacchi, C. (2009) *Analysing policy. What's the problem represented to be?* Frenchs Forest: Pearson Australia; chapter 6, pp. 127- 158 (31 pagina's)

Te vinden op: collegeplank

Aanbevolen literatuur:

Hall, E. (2010). Spaces of social inclusion and belonging for people with intellectual disabilities. *Journal of Intellectual Disability Research*, 54, 48-57.

Te vinden op: Elo

Fillary, R., & Pernice, R. (2006). Social inclusion in workplaces where people with intellectual disabilities are employed: implications for supported employment professionals. *International Journal of Rehabilitation Research*, 29(1), 31-36.

Te vinden op: Elo

Werkgroep

maandag 20 mei

12.30- 15.15 uur

Docenten: Jante Schmidt en Simon van der Weele

Thema

Bespreking literatuur van deze week en oefeningen tbv. beleidsanalyse en opinieartikel

WEEK 5:

College 5

donderdag 23 mei

12:30 tot 15:15 uur

docent: **Jason Rodriquez** (USA) en Evelien Tonkens

Thema:

Kostenstijging als probleem: verantwoording, efficiëntie en marktwerking als oplossingen

Toelichting

Kostenstijging wordt veelvuldig als sociaal probleem aangewezen in de publieke sector. Het geeft aanleiding tot allerhande maatregelen, zoals bezuinigingen en strengere controle en de roep om meer efficiëntie. Ook marktwerking is vaak als oplossing voor kostenstijging aangewezen vanuit de gedachte dat de markt efficiënter zou werken dan de overheid. In dit college kijken we naar hoe kostenstijging geproblematiseerd wordt en hoe men probeert het via efficiëntie en marktwerking op te lossen.

De tekst van Flip de Kam geeft zicht op kostenbeheersing in de publieke sector vanuit economisch perspectief. De tekst van Garrett geeft een beeld van de implicaties van kostenbeheersing in de gevangenis en welke vragen dit oproept voor professionals (zoals sociaal werkers en geestelijk begeleiders) die gevangenen bijstaan.

De teksten van Jason Rodriquez laten zien wat de implicaties zijn van pogingen tot kostenbeheersing in verpleeghuizen in de VS. Rodriquez verrichtte daar participerend onderzoek en schreef daarover een prachtig en indringend boek. Rodriquez is (in overleg met ons) deze week in Nederland en is bereid om een gastcollege te geven. Het is belangrijk dat jullie dit goed voorbereiden door de teksten te lezen en vragen te bedenken die je hem op basis van deze teksten wilt stellen.

Verplichte literatuur:

Kam, F. de (2015). De lengte of de breedte. In: *Het land van beloften: opbouw, crisis en toekomst van de verzorgingsstaat*. Amsterdam: Atlas Contact hoofdstuk 16, pp.318- 331 (13 pagina's)

Te vinden op: collegeplank

Rodriquez, J. (2014) Documenting conflict, *Labors of love: nursing homes and the structures of care work*. NYU Press. Chapter 3, pp. 57- 76 (21 pagina's)

Te vinden op: Elo

Rodriquez, J. (2014). The cost of doing business, *Labors of love: nursing homes and the structures of care work*. NYU Press. Chapter 4, pp. 77-101 (34 pagina's)

Te vinden op: Elo

Garrett, P. M. (2016) Confronting neoliberal penalty: Placing prison reform and critical criminology at the core of social work's social justice agenda. *Journal of Social Work*, 16(1), 83-103. (30 pagina's)

Te vinden op: Elo

Aanbevolen literatuur:

Tonkens, E. (2008) 'Marktwerking in de publieke sector: duur, bureaucratisch en demotiverend.' in: *Mondige burgers, getemde professionals, hoofdstuk 4, 53-76 (23 pagina's)*

Te vinden op: Elo

Tonkens, E. (2008). Herwaardering voor professionals, maar hoe. *Zesde Rob-Lezing. Den Haag: Raad voor het openbaar bestuur.*

Te vinden op: Elo

Pavolini, E. (2015). Marketization and managerialization of health care policies in Europe in a comparative perspective. *Restructuring Welfare Governance: Marketization Managerialism and Welfare State Professionalism*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 9-26.

Werkgroep

maandag 27 mei

12.30- 15.15 uur

Docenten: Jante Schmidt en Simon van der Weele

Toelichting

Bespreking van literatuur van deze week, oefening in beleidsanalyse en schrijven opinieartikel

(N.B. donderdag 30 mei geen college vanwege Hemelvaartsdag)

WEEK 6

Responsiecollege	<u>maandag 3 juni</u> 12.30- 15.15 uur Docenten: Evelien Tonkens Jante Schmidt en Simon van der Weele
Thema	Responsiecollege
Toelichting	Gelegenheid voor studenten om vragen te stellen over de inhoud van de stof en de opdrachten
Vorbereiding	Stuur de vragen die je wilt stellen uiterlijk woensdag 29 mei voor 9 uur naar alle drie de docenten per mail

WEEK 7:

College	<u>donderdag 6 juni</u> 12:30 tot 15:15 uur Docent: Evelien Tonkens
Thema:	Afhankelijkheid als sociaal probleem: zelfredzaamheid en autonomie als oplossingen
Toelichting:	In dit college behandelen we een veel aangewezen sociaal probleem, namelijk afhankelijkheid. Afhankelijkheid wordt vaak geacht dehumaniserend te zijn: volwaardig menszijn vereist zelfstandigheid, zelfredzaamheid en/of autonomie. Fraser en Gordon reconstrueren hoe afhankelijkheid tot sociaal probleem werd in de jaren tachtig en negentig in het sociale beleid van de VS; een vergelijkbare ontwikkeling vond plaats in West-Europa. De tekst uit het boek van der Weele en anderen biedt een korte geschiedenis van het problematiseren van afhankelijkheid in de zorg voor

mensen met een beperking. Het hoofdstuk van Bacchi geeft ons inzicht in hoe haar 6-vragen methode toe te passen is op een terrein waar afhankelijkheid ook tot centraal sociaal probleem is verklaard, namelijk welzijn en werkloosheid van jongeren.

Ten slotte geven de laatste twee stukken inzicht in en oefenmateriaal voor de beleidsanalyse en het opinieartikel. De kwaliteitsagenda gehandicaptenzorg van het Ministerie van VWS was aanleiding voor het onderzoek van Van de Weele et al; delen ervan gebruiken we voor oefening in beleidsanalyse in de werkgroep. Het artikel in Trouw is geschreven bij de presentatie van het onderzoek en is een voorbeeld van een opinieartikel zoals je zelf ook tijdens deze cursus gaat schrijven.

Verplichte literatuur:

Fraser N and Gordon L (1994) A genealogy of dependency: Tracing a keyword of the U.S. welfare state. *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 19(2): 309-36. (25 pagina's)

Te vinden op: Elo

Weele, S. Van der, F. Bredewold, E. Grootegoed, M. Trappenburg en E. Tonkens (2019) *Zorgen als ambacht. Afstemmen op afhankelijkheid van mensen met een beperking* Utrecht: de Graaff, hieruit: inleiding en conclusies (15 pagina's)

Te vinden op: Elo

Bacchi, C. (2009)) Welfare, youth and unemployment, Uit: *Analysing policy. What's the problem respresented to be?* Frenchs Forest: Pearson Australia; chapter 3, pp.54-74 (20 pagina's)

Te vinden op: collegeplank

Weele, S. van der en E. Tonkens (2019) Niet onafhankelijkheid maar onmacht is het probleem in de zorg. En er is iets aan te doen. *Trouw*, 22 januari 2019:

<https://www.trouw.nl/opinie/niet-afhankelijkheid-maar-onmacht-is-het-probleem-in-de-zorg-en-er-is-iets-aan-te-doen~a6487471/>

Te vinden via bovenstaande link

Ministerie van VWS (2016) Kwaliteitsagenda gehandicaptenzorg, te downloaden via <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-24170-174.html>

Te vinden via bovenstaande link

Aanbevolen literatuur:

Grootegoed, E. M. (2013). *Dignity of dependence: welfare state reform and the struggle for respect* (Doctoral dissertation, Universiteit van Amsterdam [Host]).
Te vinden via website Uva

Gibert, S. H., DeGrazia, D., & Danis, M. (2017). Ethics of patient activation: exploring its relation to personal responsibility, autonomy and health disparities. *Journal of medical ethics*, 43(10), 670-675.
Te vinden op: Elo

Hoijtink, M., Tonkens, E., & Duyvendak, J. W. (2018). Zelfredzaamheid en stil verzet van sociaal werkers. *Vakblad Sociaal Werk*, 19(4), 8-11.
Te vinden op: Elo

(N.B. maandag 10 juni geen werkgroep i.v.m. Pinksteren)

WEEK 8

College donderdag 13 juni
12:30 tot 15:15 uur
Docent: Evelien Tonkens

Thema: **Kostenstijging als sociaal probleem: onbetaald werk als oplossing**

Toelichting Een andere veel voorgestelde en uitgetoetste oplossing voor kostenstijging is bevordering van onbetaald werk, zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg. In dit college staan we nader stil bij deze oplossingen, de diagnoses die eraan ten grondslag liggen en de implicaties die het heeft voor betrokkenen: professionele krachten, vrijwilligers en mantelzorgers. De tekst van Flip de Kam geeft een beeld van de oorzaken en ontwikkelingen van de grootste kostenstijging in de publieke sector: de zorg. De teksten van Muehlebach, Eliasoph en Van Bochove et al geven elk een inkijk in de implicaties van meer onbetaald werk als oplossing.

Verplichte literatuur:

Kam, F. de (2015) Een koekoeksjong in het begrotingsnest. Uit: de Kam, F. (2015). *Het land van beloften: opbouw, crisis en toekomst van de verzorgingsstaat*. Amsterdam: Atlas Contact, hoofdstuk 11, pp. 223-244 (21 pagina's)
Te vinden op: collegeplank

Muehlebach, A. (2012). The production of compassion. In: *The moral neoliberal: Welfare and citizenship in Italy*. Chicago: University of Chicago Press, Chapter 4, pp.103- 135 (32 pagina's)
Te vinden op: Elo

Eliasoph, N. (2011). Harmless and destructive plug-in volunteers. In: *Making volunteers: civic life after welfare's end* Princeton: Princeton University Press. pp. 117- 145 (28 pagina's)
Te vinden op: Elo

Van Bochove, M., Tonkens, E., Verplanke, L., & Roggeveen, S. (2016). Reconstructing the professional domain: Boundary work of professionals and volunteers in the context of social service reform. *Current Sociology*, DOI 0011392116677300 (16 pagina's)
Te vinden op: Elo

Aanbevolen literatuur:

Kampen, T., Elshout, J., & Tonkens, E. (2013). The fragility of self-respect: Emotional labour of workfare volunteering. *Social Policy and Society*, 12(3), 427-438.
Te vinden op: Elo

Eleveld, A. (2014). The duty to work without a wage: A legal comparison between social assistance legislation in Germany, The Netherlands and the United Kingdom. *European Journal of Social Security*, 16(3), 204-224.
Te vinden op: Elo

Turgeon, B. (2018). A critical discourse analysis of welfare-to-work program managers' expectations and evaluations of their clients' mothering. *Critical Sociology*, 44(1), 127-140.
Te vinden op: Elo

Grootegoed, E., & Tonkens, E. (2017). Disabled and elderly citizens' perceptions and experiences of voluntarism as an alternative to publically financed care in the Netherlands. *Health & social care in the community*, 25(1), 234-242.

Te vinden op: Elo

AFRONDING

Voor deze cursus schrijf je ter afronding twee stukken.

Voor beide moet je een voldoende halen

1. Een **opinieartikel** van maximaal 600 woorden: schrijf een opinieartikel voor een krant of website waarin je een probleem aankaart dat (nog) niet als sociaal probleem erkend is, maar volgens jou wel erkenning behoeft; of over een reeds erkend sociaal probleem dat volgens jou anders gezien moet worden en/of anders moet worden benaderd en opgelost. Sluit aan bij de actualiteit, en bij wat er in deze krant of deze site al over dit onderwerp is geschreven, en verzeker jezelf ervan dat je niets hebt gemist om bij aan te sluiten. Formuleer een standpunt (en beargumenteer dat helder en zorgvuldig); verzeker je ervan dat het een standpunt is waarmee anderen het oneens kunnen zijn. De stelling dat we meer naar elkaar moeten luisteren is bijvoorbeeld een stelling waarmee niemand het oneens zal zijn. De stelling dat we minder naar elkaar moeten luisteren daarentegen is wel iets waar anderen het mee oneens kunnen en zullen zijn.

Het maximaal aantal woorden is 600, exclusief literatuur. Je leest hiervoor minimaal **70 pagina's zelfgekozen aanvullende literatuur**. Deze aanvullende literatuur bestaat uit wetenschappelijke literatuur en eventueel overige relevante literatuur. Deze kan niet letterlijk in het artikel verwerkt; je **stuurt daarom een afzonderlijke lijst mee met verwerkte literatuur.**)

2. Een **beleidsanalyse** van maximaal 2000 woorden, volgens de methode van Bacchi die we in dit college lezen en oefenen. Haar methode bestaat uit het stellen en beantwoorden van 6 vragen:

1. Wat is het probleem? Wat wordt geproblematiseerd, hoe?
2. Welke vooronderstellingen liggen aan die problematisering ten grondslag
3. Hoe is deze problematisering tot stand gekomen?
4. Wat blijft ongeproblematiseerd in deze problematisering? Waar zijn stiltes? Kun je het probleem ook anders stellen?
5. Wat zijn de effecten van de hier voorgestelde problematisering?
6. Hoe wordt deze problematisering geproduceerd, verspreid, en verdedigd? En hoe kan deze worden bevraagd, verstoord en vervangen?

Je analyseert een zelfgekozen beleidsnota (van de landelijke of een lokale overheid of een andere beleidsinstantie) waarin een sociaal probleem wordt geproblematiseerd en er voorstellen worden gedaan om deze problemen op te lossen. Je schrijft aan de hand van de vragen van Bacchi een analyse. Alle zes vragen van Bacchi moeten

expliciet terugkomen in je analyse. Vraag 3 van Bacchi noodzaakt je om ook aanpalende literatuur en beleidsnota's te zoeken. Zoek daartoe minimaal **70 pagina's zelfgekozen aanvullende literatuur**. Deze aanvullende literatuur bestaat uit wetenschappelijke literatuur en/of overige beleidsstukken.

Je bent vrij in de precieze opbouw van je betoog; het maximum aantal woorden van 2000 mag je niet overschrijden. Schrijf eerst veel meer woorden (rond de 3000) en kort je tekst vervolgens in. Dat is belangrijk omdat een eerste versie altijd veel herhaling en onnodige zijpaden bevat, die je gemakkelijk kunt verwijderen wanneer je weet dat de tekst met een derde moet inkorten.

Beide werkstukken moet je inleveren op drie manieren:

- digitaal via mijnuvh.nl plus
- digitaal via email bij je werkgroepdocent en
- als hard copy in het postbakje van Evelien Tonkens

3. BIJLAGEN

3.1 Bijlage 1: beoordelingscriteria opinieartikel en beleidsanalyse

Beoordelingsformulier OPINIEARTIKEL M1-ORG1

Aspect/ element	Aandachtspunten	ro	o	v	rv	g	Opmerkin- gen
Voorwaarde- lijke eisen	Voldoet het product aan de volgende voorwaardelijke eisen? - een consistente en verzorgde vormgeving (zie UvH normen) - vermelding naam, studentnummer en aantal woorden en beoogd medium (krant, tijdschrift, website inclusief link) - correcte grammatica en spelling, - maximaal 600 woorden excl. losse literatuurlijst - losse literatuurlijst (waarnaar gezien het genre niet direct verwezen kan worden in de tekst)						
Taal en stijl	- inhoudelijke aansluiting bij doelgroep? - stilistische aansluiting (taalgebruik) bij doelgroep? - heldere, eenvoudige zinnen						
Informatie- en literatuur- gebruik	- Is de (in de aparte aangeleverde literatuurlijst) geselecteerde (extra) literatuur relevant en van passende kwaliteit? - Is de informatie in de tekst: * inhoudelijk relevant en van voldoende diepgang, * kwalitatief in orde en divers, * helder gepresenteerd?						
Structuur	- Heeft het artikel als geheel een heldere en logische opbouw						

Aspect/ element	Aandachtspunten	ro	o	v	rv	g	Opmerkin- gen
	<ul style="list-style-type: none"> - Zijn alinea's helder gestructureerd en onderscheiden, waarbij elke alinea een gedachteenheid is? - Zijn signaalwoorden gebruikt om de tekst te structureren? (Bijv. ten eerste, ten tweede, samenvattend, concluderend, enz.) 						
Probleemstelling	<ul style="list-style-type: none"> - Is het onderwerp duidelijk? - Is de relevantie voldoende duidelijk gemaakt aan de lezer? - Is de urgentie voldoende duidelijk gemaakt? - Is er een expliciet verband gelegd met de actualiteit? - Is er een expliciet verband gelegd met voorgaande discussies in het beoogde medium? 						
Presentatie bevindingen en/of analyses	<ul style="list-style-type: none"> - Heeft het artikel een duidelijke boodschap waarmee lezers het oneens kunnen zijn? - Is deze boodschap overtuigend en boeiend gepresenteerd? - Zijn concepten consistent gebruikt en zo nodig gedefinieerd? - Zijn conclusies getrokken, de vraag verdiept en/of eventuele aanbevelingen gedaan? 						
Argumentatie	<ul style="list-style-type: none"> - Is de argumentatie zorgvuldig, helder en logisch opgebouwd? - Is de argumentatie interessant en spannend? - Is de argumentatie gestructureerd met signaalwoorden en/of signaalformuleringen zoals: dus, 						

Aspect/ element	Aandachtspunten	ro	o	v	rv	g	Opmerkin- gen
	derhalve, immers, de conclusie dat, enz. - Is, waar nodig, gebruik gemaakt van: * kwalificaties (wellicht, zonder twijfel, e.d.), * concessies (hoewel, ofschoon, e.d.) en/of * voorbehouden (tenzij, mits, ..)? * voorbeelden - Is de argumentatie inhoudelijk onderbouwd? - Is sprake van gepaste distantie ten opzichte van het onderwerp? - Is de eigen mening gebaseerd op de inhoud van het betoog?						
Overig, indien van toepassing	- retorische kwaliteiten - originaliteit - creativiteit						

Beoordelingsformulier BELEIDSANALYSE M1-ORG1

Aspect/ element	Aandachtspunten	ro	o	v	rv	g	Opmerkingen
Voorwaardelijke eisen	Voldoet het product aan de volgende voorwaardelijke eisen? - een consistente en verzorgde vormgeving (zie UvH normen), - correcte grammatica en spelling, - vermelding naam, studentnummer, aantal woorden excl. literatuurlijst, en beoogde doelgroep (bijv. ministerie, gemeente, beroepsvereniging, inclusief link) - maximaal 2000 woorden - correcte en consistente literatuur-						

Aspect/ element	Aandachtspunten	ro	o	v	rv	g	Opmerkingen
	verwijzingen in de tekst, - eventuele voetnoten en de literatuurlijst.						
Taal en stijl	<ul style="list-style-type: none"> - Is het taalgebruik aangepast aan doel en doelgroep? - Wordt terminologie juist gebruikt en zo nodig verhelderd? - Is sprake van gevarieerde zinslengte (geen onnodig lange zinnen)? 						
Informatie- en literatuur- gebruik	<ul style="list-style-type: none"> - Is de geselecteerde (extra) literatuur relevant en van passende kwaliteit? - Is de informatie in de tekst: <ul style="list-style-type: none"> * inhoudelijk relevant en van voldoende diepgang, * kwalitatief in orde en divers, * helder gepresenteerd? 						
Structuur	<ul style="list-style-type: none"> - Worden alle zes vragen van Bacchi (hoofdstuk 1) gesteld en beantwoord? - Heeft de analyse als geheel een logische opbouw met tenminste een inleiding, middendeel en conclusies? - Kent de opbouw hoofdstukken, paragrafen en alinea's? - Zijn alinea's helder gestructureerd en onderscheiden, waarbij elke alinea een gedachte-eenheid is? - Hebben hoofdstukken en paragrafen logische en informatieve titels/kopjes? - Zijn signaalwoorden gebruikt om de tekst te structureren (bijv. ten eerste, ten tweede, samenvattend, concluderend, enz.) 						

Aspect/ element	Aandachtspunten	ro	o	v	rv	g	Opmerkingen
Probleem- stelling	<ul style="list-style-type: none"> -Is er sprake van problematisering van de constructie van sociaal problemen of het ontbreken daarvan? -Zijn probleem- of vraagstelling en gerelateerde deelvragen helder geformuleerd? - Is de relevantie van probleem- of vraagstelling overtuigend weergegeven? - Is de theoretische achtergrond conceptueel helder weergegeven? 						
Presentatie bevindingen en/of analyses	<ul style="list-style-type: none"> - Zijn alle zes vragen van Bacchi helder en systematisch behandeld? - Is de problematisering van de constructie van sociaal problemen of het ontbreken daarvan duidelijk geformuleerd en beargumenteerd? - Is de opzet van de analyse helder beschreven? - Is de analyses deugdelijk gepresenteerd? - Zijn concepten consistent gebruikt en zo nodig gedefinieerd? - Zijn conclusies getrokken, de vraag verdiept en/of eventuele aanbevelingen gedaan? - Zijn, waar opportuun, implicaties voor praktijk(en) geformuleerd? 						
Argumentatie	<ul style="list-style-type: none"> - Is de argumentatie zorgvuldig, helder en logisch opgebouwd? - Is de argumentatie interessant en spannend? - Is de argumentatie gestructureerd met signaalwoorden en/of signaalformuleringen zoals: dus, derhalve, immers, 						

Aspect/ element	Aandachtspunten	ro	o	v	rv	g	Opmerkingen
	concluderend, enz. - Is gebruik gemaakt van: * kwalificaties (wellicht, zonder twijfel, e.d.), * verwijzingen (naar gezaghebbers, publicaties), * concessies (hoewel, ofschoon, e.d.) en/of * voorbehouden (tenzij, mits, ..)? * voorbeelden - Is de argumentatie inhoudelijk goed onderbouwd? - Is sprake van gepaste distantie ten opzichte van het onderwerp? - Volgt de conclusie logisch uit de analyse?						
Overige, indien van toepassing	- originaliteit - creativiteit - diepgang						

Beide schrijfopdrachten gelden voor 50% van het eindcijfer. **Elk** van de afrondingsproducten dient met **tenminste een 5,5** te worden afgerond.

3.2 Bijlage 2 Eindtermen Master Humanistiek -:

1. *Grondbegrippen van de humanistiek*

De afgestudeerde beschikt over gedegen kennis van en inzicht in de grondbegrippen van de humanistiek (zingeving en humanisering), van relevante perspectieven op deze grondbegrippen uit de toeleverende wetenschapsgebieden en disciplines en kan deze perspectieven op elkaar betrekken en is in staat om deze kennis te vertalen naar en toe te passen op actuele discussies en praktische vragen binnen de beroepenvelden van de humanistiek en op actuele politiek-maatschappelijke ontwikkelingen.

2. *Levensbeschouwing en ethiek*

De afgestudeerde heeft naast uitgebreide kennis van humanistische tradities en het humanisme als culturele en maatschappelijke beweging en praktijk, een brede kennis van levende godsdiensten (met speciale aandacht voor islam en christendom), van levensbeschouwelijke tradities, moderne zingevingsystemen en eigentijdse ethiek; is vertrouwd met historische en actuele discussies over plaats en betekenis van levensbeschouwing, religie en spiritualiteit in een moderne, seculiere samenleving; is in staat bij te dragen aan visieontwikkeling over de complexiteit en pluriformiteit van deze samenleving en over het proces van globalisering waarin ze is betrokken; heeft het vermogen de dialoog aan te gaan met diverse groeperingen over ethische en levensbeschouwelijke thema's en dilemma's en kan deze dialoog verbinden met en voeren vanuit humanisme en humanistiek.

3. *Normatieve professionalisering*

De afgestudeerde heeft gedegen kennis van de theorieën die een bijdrage leveren aan het denken over normatieve professionalisering, de historische en ethische achtergronden van het concept, de maatschappelijke actualiteit en belangrijke thema's, heeft tevens inzicht in de rol van (zelf)reflectie en de aard van morele leerprocessen en is in staat in concrete (humanistische en andere) beroepspraktijken normatief professionele vragen te herkennen en te hanteren, evenals de verschillende waarden en normen die daarbij in het geding zijn.

4. *Diversiteit, multiculturaliteit en mondialisering*

De afgestudeerde heeft kennis van actuele diversiteitvraagstukken en kan deze relateren aan processen van globalisering en kosmopolitische dimensies van humanisme, heeft zicht op wetenschappelijke theorieën en debatten rondom deze kwesties en hun maatschappelijke en historische gesitueerdheid en is in staat de kwesties in concrete praktijken te herkennen en daarin een houding te bepalen.

5. *Kennis en inzicht in de wetenschapsfilosofie en de methodologie*

De afgestudeerde heeft gedegen kennis van en inzicht in de methodologie en de doelstellingen, vooronderstellingen en waarden van wetenschappelijke kennisontwikkeling op het terrein van de humanistiek, kan relevante paradigma's, met name narratief-hermeneutische benaderingen, in verband brengen met humanistiek onderzoek en kritisch beoordelen, is in staat om kritisch te reflecteren op de mogelijkheden en beperkingen van humanistiek onderzoek in het algemeen alsmede op de vooronderstellingen van onderzoek die bij het (afstudeer)onderzoek gehanteerd worden en kan een verantwoording geven van de normatieve oriëntatie in het (afstudeer)onderzoek.

6. *Onderzoeksvaardigheden*

De afgestudeerde kan zelfstandig een wetenschappelijk verantwoord en voor de humanistiek relevant onderzoek van historisch, filosofisch of (kwantitatief) empirisch karakter opzetten en uitvoeren, kan de resultaten op een transparante, systematische

en argumentatief overtuigende wijze weergeven en duidelijk en ondubbelzinnig overbrengen op een publiek van specialisten en niet-specialisten.

7. *Algemene academische vaardigheden en houding*

De afgestudeerde geeft blijk van een onafhankelijke, kritische houding ten opzichte van bestaande theorieën en kennis, kan een standpunt innemen ten aanzien van een wetenschappelijk betoog op het terrein van de humanistiek en weet dit kritisch op waarde te schatten, staat open voor nieuwe of ongebruikelijke benaderingen ten aanzien van bestaande vraagstukken en oplossingen, is in staat om te beoordelen welke conclusies al dan niet getrokken kunnen worden op grond van onvolledige of beperkte informatie, daarbij rekening houdend met sociaal maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen, houdt zelfstandig de ontwikkelingen op het terrein van de humanistiek bij en bezit de leervaardigheden die hem of haar in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelfgestuurd of autonoom karakter.

8. *Kernactiviteiten en vaardigheden op het gebied van de beroepsuitoefening*

De afgestudeerde is in staat tot het ondersteunen en stimuleren van individuen, groepen en/of organisaties bij de omgang met zingevings- en humaniseringsvragen en het initiëren van deze omgang, in het bijzonder in een van de verschillende humanistische beroepspraktijken/werkterreinen (en toegespitst in een of meer van de volgende beroepsrollen: begeleiden, adviseren, opvoeden/opleiden, onderzoeken), heeft zich de vaardigheden eigen gemaakt die vereist zijn bij deze beroepsactiviteiten, kan zowel zelfstandig als in teamverband werken, is in staat samen te werken met collega's van de eigen beroepssoort en met die van andere beroepsgroepen, kan daarin een eigen positie bepalen en kan adequaat functioneren in een multiculturele werkomgeving.

9. *Kennis van het werkterrein/de beroepspraktijk*

De afgestudeerde heeft gedegen kennis van en inzicht in de voor de beroepspraktijk van de gekozen variant(en) relevante werkinhouden en -processen, methodieken, centrale thema's en actuele discussies, organisatorische verhoudingen en institutionele verbanden, politiek-maatschappelijke en mondiale ontwikkelingen en achtergronden, heeft kennis van actuele sociaalwetenschappelijke, filosofische en ethische visies op deze aspecten van de beroepspraktijk.

10. *Vaardigheden ten aanzien van de context van de beroepsuitoefening*

De afgestudeerde kan een bijdrage leveren aan het verhelderden van vragen rond de identiteit en de cultuur van een instelling, kan een (educatieve) presentatie geven, kan functioneren op verschillende niveaus binnen een organisatie, kan effectief beleid ontwikkelen binnen organisaties en de (lokale) overheid en kan multi- en of interdisciplinaire vraagstukken oplossen in de beroepspraktijk.

11. *Vaardigheden en attitude als normatief professional*

De afgestudeerde voldoet aan het profiel van een normatieve professional: heeft een open levensovertuiging en een doorleefd normatief kader ontwikkeld met de bijbehorende (zelf)onderzoekende houding, aandacht voor zelfzorg, dialogische vaardigheden en respect voor andersdenkenden, is in staat de eigen inspiratie en visie op het werk te ver(ant)woorden, heeft zicht op de eigen persoonlijke mogelijkheden en beperkingen binnen het professionele werkterrein, kan feedback geven en ontvangen, kan een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling en positionering van het werk via ethische reflectie met collega's en cliënten, theoretische doordienking en het verrichten van praktijkgericht onderzoek; dit alles vanuit een betrokkenheid op humane waarden, in het bijzonder de betrokkenheid op het overbruggen van tegenstellingen, het aangaan van dialoog en het bestrijden van mensenwaardige situaties, verhoudingen en structuren.